

UNIVERZITA
KARLOVA

V Praze dne 25. března 2025

Materiál pro zasedání rozšířeného kolegia rektorky

konané dne 5. května 2025

Název: **Budoucnost evropského financování**

Předkládá: prof. PhDr. Ladislav Křišťoufek, Ph.D.
Prorektor pro vědeckou a tvůrčí činnost

Zpracovala: Adéla Jiroudkova

Konzultováno s: *kancelář rektorky – Nikola Majsniarová a v rámci OVaV*

Materiál je určen: *pro informaci a ke schválení*

Návrh usnesení:

Rozšířené kolegium rektorky bere předložený materiál na vědomí.

Zpráva ze zasedání Working group Research Support Officers (WG RSO) Coimbra group v Bruselu 20.-21. března 2025

1. Úvod

Zasedání WG RSO, kterou UK v současnosti vede, poskytlo příležitost k přímé diskusi se zástupci Evropské komise, národními styčnými úřady a dalšími partnery. Tato zpráva shrnuje hlavní zjištění, aktuální politický vývoj a navrhuje konkrétní strategická opatření pro Univerzitu Karlovu s ohledem na nadcházející změny v evropském financování výzkumu, zejména přípravy FP10, a nové příležitosti.

2. Klíčová zjištění

2.1. Přechod na financování pomocí lump sum

Evropská komise směřuje k tomu, aby 50 % výzev v rámci Horizont Evropa bylo financováno formou lump sum do let 2026–2027. Tento systém snižuje administrativní zátěž při vykazování a auditu, ale výrazně zvyšuje nároky v přípravě návrhů. Bylo potvrzeno, že i vyšší mzdy schválené v rámci rozpočtu lump sum nejsou následně auditovány; kontrolován je pouze obsah a dosažené výsledky, což je výhodné zejména pro widening země jako je ČR, umožňuje to získat více mzdových prostředků než v případě typu financování “budget based”.

2.2. “Blind evaluations” a dvoufázové výzvy

Slepé hodnocení je pilotně testováno ve výzvách jednotlivých klastrů (zejména 4 a 6). Dosud bylo tímto systémem hodnoceno přibližně 2 100 návrhů. Pozitivní zpětná vazba na toto hodnocení přišla z widening zemí, zatímco ostatní členské státy EU vyjádřily spíše negativní názory. Bylo potvrzeno, že systém hodnocení bude v FP10 změněn, i když podoba zatím není známá. Počítá se s výrazným nárůstem slepého hodnocení, zároveň s tím je jasné, že Komise není připravena na masivní nárůst návrhů generovaných pomocí AI. Diskutuje se proto i možnost zařazení pohovorů do pozdějších fází hodnocení.

2.3. FP10 a strategické obavy

FP10 (jakkoli to pravděpodobně nebude samostatný rámcový program tak, jak jej známe) bude zřejmě založen na třech hlavních blocích definovaných ve zprávě Maria Draghiho: 1) uzavírání inovační mezery; 2) dekarbonizace a přechod na cirkulární ekonomiku; 3) strategická bezpečnost a autonomie. Existuje reálné riziko, že v FP10 nebude zastoupena oblast společenských a humanitních věd (SSH). Návrh FP10 navíc není připravován DG RTD, jak tomu bylo doteď. Postavení současné eurokomisařky Ekateriny Zaharievy bylo oproti předchozí komisařce oslabeno, mezi ní a Ursulou von der Leyen stojí ještě dva další komisaři – Henna Virkkunen a Stéphane Séjourné. Její nadřízení se navíc scházejí téměř výhradně se zástupci průmyslu, nikoliv se zástupci univerzit a akademických sítí (např. LERU, The Guild, Coimbra Group).

Spolupráce v rámci pilíře 2 (kolaborativní výzkum) je ohrožena, uvažuje se o změně směrem

k výzvám zaměřeným na jasné (komerční) výsledky a flexibilní schémata. Postoj EK je, že evropské financování prostřednictvím MFF tvoří přibližně 10 % veřejných výdajů. Fondy na výzkum a inovace proto mají fungovat jako katalyzátor, nikoli nahrazovat systémové investice. Cíl v CS má být alokovat 3 % HDP na výzkum a inovace (splňují skandinávské země a příležitostně DE a AT), k čemuž je potřeba širší evropský závazek. Silný evropský startupový ekosystém je klíčový pro podporu inovací, přičemž v této oblasti by měla sehrát důležitou roli EIC.

2.4. ERC, EIC a MSCA jako příležitost

Bylo potvrzeno, že ERC a EIC zůstávají nedílnou součástí pokračování Horizontu Evropa a jejich rozpočet bude posílen. ERC již nyní oznámilo navýšení top-up ke grantům ERC, a to do výše 2 mil. EUR pro každého vědce přicházejícího do Evropy z USA. MSCA bude pokračovat, avšak diskutuje se o jeho začlenění do programu Erasmus+. Zásadní příležitostí pro UK je pilotní schéma MSCA „Choose Europe“, které bude spuštěno již nyní v roce 2025. Nabízí spolufinancování mezd až do výše 50 % na 48/60 měsíců a povinná udržitelnost, tedy podmínka smlouvy na dobu neurčitou pro kandidáty s Ph.D. bez oborového omezení. Nevyžaduje konkrétní výzkumné výsledky, podporuje i pozice výzkumných manažerů, datových stewardů a lektorů. V návrhu musí instituce prokázat zavedené HR procesy umožňující nabídnout trvalé pracovní místo. Výzva bude vyhlášena v květnu 2025, uzávěrka je v prosinci 2025.

3. Navrhované kroky pro Univerzitu Karlovu

- Nadále prioritizovat podporu ERC a MSCA, informovat fakulty o MSCA Pilot “Choose Europe”
- Rozšířit mentoringové schéma ERC na SSH obory
- Strategicky zapojit MSCA „Choose Europe“ do HR strategie UK: identifikovat klíčová pracoviště, využít schéma k vytváření nových pozic spolufinancovaných až ze 50 % na více než 3 roky. Zahrnout i datové specialisty, výzkumné manažery a pedagogy.
- Nově prioritizovat podporu projektů EIC (European Innovation Council)
- Aktivně se zapojit do konzultací k FP10 a novému finančnímu rámci, sledovat zveřejnění návrhu nového finančního rámce v červenci.

Příloha: Leaked document, vpravo tak jak financování vypadá v současném rámci, vlevo, jak je plánováno nové

Programme in next MFF		Programme/strand in the current MFF			
National Plan - "name to be defined"	Pre-allocated / shared management part	European Regional Development Fund			
		Cohesion Fund			
		European Social Fund +			
		Just Transition Fund			
		Social Climate Fund (ending in 2032)			
		Modernisation Fund - could be left out as currently ending in 2030			
		LIFE programme - 'Nature and Biodiversity' strand			
		European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund			
		European Agricultural Fund for Rural Development			
		European Agricultural Guarantee Fund - could be subject to specific treatment			
		Asylum, Migration and Integration Fund*			
		Border Management and Visa Instrument*			
	Internal Security Fund*				
	Interreg				
	Not pre-allocated / direct management part	European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund direct management			
		Employment and Social Innovation (currently direct management ESF+)			
European Urban Initiative (currently direct management ERDF)					
Interregional Innovation Investments (currently direct management ERDF)					
Thematic Facilities of the home affairs funds					
Single Market Programme - Food strand					
European Competitiveness Fund	Fundamental Research	Financial toolbox	Horizon Europe - Pillar I (Excellent Science)*		InvestEU, European Innovation Council
	Digital		Digital Europe Programme	Horizon Europe	
	Clean Transition		Connecting Europe Facility - Digital	Pillar II - Global	
	Defence & Space		Innovation Fund	Challenges and	
			LIFE programme (except 'Nature and Biodiversity')	European	
			Space Programme	Industrial	
			Union Secure Connectivity	Competitiveness	
			European Defence Fund		
	ASAP, EDIRPA				
	European Defence Investment Programme				
	Health & Biotech		EU4Health: Health promotion & disease prevention		
Global Europe Fund	Africa	Financial toolbox	NDICI - Global Europe		
	Mediterranean		Reform and Growth Facility for Western Balkans; Facility for Moldova		
	Asia, Pacific, Latin-America		Instrument for Pre-accession Assistance		
	Europe+		Macro-Financial Assistance		
	Global Affairs		Humanitarian Aid		
Connecting Europe Facility - Transport, Military Mobility and Energy		Connecting Europe Facility - Transport and Military Mobility			
Erasmus 2.0		Erasmus+			
		European Solidarity Corps			
Creative Europe		Creative Europe			
Citizens, Equality, Rights and Values		Citizens, Equality, Rights and Values			
Union Civil Protection Mechanism +		Union Civil Protection Mechanism (RescEU)			
		EU4Health: Health preparedness and response			
Single Market Programme		Single Market Programme (except 'SME competitiveness' and 'Food')			